№ 288. Czwartek 17. Grudnia 1863. Rok wydania 53.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Ministeryum finansów na prośbę finansowego dyrektora powiatowego w Nowym Sączu radzcy finansowego, *Wacława Kocha*, pozwoliło mu przenieść się w tym samym charakterze do Stanisławowa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 17. grudnia.

Przedwczoraj na posiedzeniu izby deputowanych Rady państwa uchwalona została ustawa finansowa na czas od 1. listopada 1863 do końca grudnia 1864. Sprawozdanie wydziału przedstawia niedobór w roku administracyjnym 1864 na 47.370.512 zł r., mniej o 15.132.142 złr. niż w roku 1863. Po otwarciu debaty jeneralnej zabrał głos minister finansów p. *Plener* i przedstawiwszy, że dla krótkości czasu nie może ta ustawa przed końcem roku bieżącego przejść przepisaną kolej konstytucyjną w obudwu izbach, a przerwa w pobieraniu podwyższonych podatków naraziłaby rząd na wielkie niedogodności, zaproponował, ażeby artykuł IV. ustawy finansowej, odnoszący się do pobierania tych podatków, zamieniony został w osobną ustawę, i niezwłocznie uchwalony. Sprawozdawca wydziału p. *Taschek* sprzeciwiał się temu wnioskowi i radził tylko przedłużyć dozwolony na listopad i grudzień 1863 pobór podwyższonych podatków jeszcze na styczeń 1864. W ciągu debaty specyalnej jednak po przyjęciu trzech pierwszych artykułów ustawy zaproponował *Herbst* wypuścić artykuł IV., a natomiast umieścić inny artykuł, któryby zaradził potrzebie pobierania podatków podwyższonych w peryodzie finansowym 1864. Na wniosek *Schindlera* odesłana została ta propozycya do wydziału finansowego i przerwano na krótki czas posiedzenie, ażeby wydział mógł się nad tem naradzić. O godzinie $1^1/_2$ otworzono znowu posiedzenie, i sprawozdawca *Taschek* zaproponował imieniem wydziału przedłożyć pobór podwyzszonych podatków jeszcze na miesiące styczeń, luty, marzec i kwiecień 1864. Wniosek ten przyjęty został bez debaty; poczem izba uchwaliła resztę artykułów ustawy. Prócz tego uchwaliła jeszcze izba na wniosek wydziału kilka rezolucyi między temi 1) ażeby preliminarz państwa na rok 1865 przedłożony został Radzie państwa zaraz z rozpoczęciem sesyi, i 2) wyrazić życzenie, ażeby rząd z rozpoczęciem przyszłej sesyi przedłożył izbom projekt ustawy o odpowiedzialności ministrów.

Czas krakowski zawieszony został uchwałą sądu krajowego na trzy miesiące i przestał wychodzić z dniem 15. b. m. Obwieszczenie jednak wydawnictwa *Czasu* zapowiada, że natomiast odbierać będą prenumeranci inny dziennik polityczny.

W senacie *francuskim* skończyła się 14. b. m. jeneralna debata nad projektem adresu, a nazajutrz miała się rozpocząć debata specyalna.

W *Turynie*, jak donoszą do *Jen. Kor.* pod dniem 10. b. m. wzrasta coraz bardziej wzburzenie umysłów, a może dotychczas byłoby się już wyraźniej objawiło, gdyby co do najbliższych celów zamierzonej akcyi nie powstała w kołach rozstrzygających zasadnicza różnica zdań. Wszyscy, tak Król, jak i jego rząd, mają w tej chwili mocne postanowienie rozpocząć kroki stanowcze najpóźniej na wiosnę, ponieważ w teraźniejszem położeniu rzeczy zdaje się to być jedynym środkiem, aby siebie i kraj wydobyć z nieznośnych stosunków teraźniejszej politycznej konstelacyi. Ale podczas gdy Król spowodowany, jak słychać, po części zachowaniem się Anglii względem Francyi, po części radami bezpośrednio z Londynu pochodzącemi, chce przedewszystkiem bądź co bądź rozstrzygnąć sprawę rzymską, chociażby nawet orężem, przeciwnie teraźniejsi jego ministrowie są za śmiałym i jak najspieszniejszym atakiem na Wenecyę, i mają nadzieję zwyciężyć nawet bez bezpośredniej pomocy francuzkiej, sądząc, że Austrya zostanie odosobniona, a Napoleon postawieniem silnego korpusu nad Renem zmusi Niemcy do trzymania się zasady nieinterwencyi. Szczególniejszem sposobem Ricasoli i Garibaldi utrzymują Króla w jego zamiarach, ministeryum zaś ma głównie za sobą mieszczaństwo i ludność.

W *pruskiej* izbie deputowanych uchwaliły obie frakcye liberalne adres, który ma umotywować odrzucenie ustawy względem pożyczki i żądać stanowczego sformułowania polityki w sprawie szlezwicko-holsztyńskiej. Także wydział pożyczkowy uchwalił 16 głosami przeciw 5 wydanie adresu. — W Hanowerze zamknął minister wyznań na dniu 14go b. m. synod przygotowawczy po jednogłośnem przyjęciu ustawy kościelnej.

Na ostatniem posiedzeniu *rumuńskiej* izby deputowanych z 14. b. m. cofnęła komisya adresowa pierwszy swój adres do księcia Couzy i przedłożyła nowy projekt adresu, który zawiera tylko oświadczenie, że w obec niebezpieczeństw kraju chce izba brać pod rozwagę wszelkie przedkładane jej reformy i instytucye.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 15. grudnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Najjaśn. Pan* przybył wczoraj z rana z Schönbrunnu do burgu, przyjmował kilku ministrów i udzielał posłuchania, a po południu odbyła się pod prezydencyą Jego Mości Cesarza konferencya ministeryalna, w której mieli udział wszyscy członkowie gabinetu prócz pana Schmerlinga.

Jego Mość Cesarz *Ferdynand* miał przed kilkoma dniami przypadek: idąc pośliznął się i uszkodził sobie nogę. Dziś jednak donoszą z Pragi, że ma się już znacznie lepiej i wkrótce wyzdrowieje zupełnie.

Fzm. hrabia *Coronini* przybył tu wczoraj zrana z Pesztu, i miał audyencyę u Cesarza. — Pruski sekretarz legacyi, hrabia *Solms-Sonnewalde*, dotąd umieszczony przy poselstwie w Wiedniu, mianowany został pierwszym sekretarzem ambasady w Paryżu.

Centralna partya wiedeńskiej rady gminnej odbyła wczoraj wieczorem zgromadzenie. Odczytano przytem wyrazy, któremi odpowiedział Najjaś. Pan burmistrzowi na przedpołudniowej audyencyi, i przyjęto te odpowiedź z uniesieniem. O składaniu mandatów nie było już mowy.

(Czynności wydziałów rady państwa.) Wydział do obrady wstępnej nad wnioskiem Herbsta względem poboru podatku dochodowego i zarobkowego od stowarzyszeń na akcye, odbył pierwsze posiedzenie zeszłej soboty. Minister finansów przedłożył projekt odnośnej ustawy i po krótkiej dyskusyi uchwalono wziąść projekt ministerstwa finansów za przedmiot obrady. Herbst podjął się zbadać projekt i zdać sprawę wydziałowi.

(Posiedzenie izby deputowanych z 14. b. m.)

Zaczęło się posiedzenie o godzinie 11stej z rana. Na ławie ministrów zasiedli Ich EE. pp. ministrowie *Lasser* i *Burger* i radzca ministeryalny *Schwarzwald*.

Pierwszym przedmiotem porządku dziennego był nowy wybór sekretarzy.

Dalej nastąpiło sprawozdanie wydziału petycyjnego. Prezes tego wydziału, *Kuranda* wniósł, ażeby izba ze względu na liczne naglące prace a krótki czas upoważniła wydział petycyjny, tylko o ważniejszych petycyach zdawać sprawę izbie, a mniej ważne załatwiać w wydziale. Wniosek ten został przyjęty. Zdawano tedy sprawę o następujących ważniejszych petycyach:

Lohninger o petycyi p. Rosenkarta względem budowy portu w Tryeście; izba przekazała ją rządowi.

Kuranda o petycyi redaktora Kunca w Feldkirch, który będąc skazany na pojedyńczy areszt użala się, że mu nie dozwalają ani światło w nocy ani przechadzki we dnie, i prosi przeto, ażeby obchodzono się z nim tak, jak w Wiedniu z uwięzionymi dziennikarzami. Na wniosek wydziału oddano ją ministerstwu sprawiedliwości do zupełnego uwzględnienia. Podobnież stało się z petycyą kilku stowarzyszeń stenografów względem zaprowadzenia przymusowej nauki stenografii w szkołach średnich.

Mandelblüh o dwóch petycyach wiedeńskich i pruskich koncipientów względem pomnożenia posad adwokackich. *Herbst* zaproponował polecić te petycye ministerstwu sprawiedliwości do zupełnego uwzględnienia, i wniosek ten został przyjęty.

Ten sam *sprawozdawca*, tudzież Dr. *Ofner* i *Mende* o kilku mniej ważnych petycyach, które odesłane zostały do przynależnych ministeryów.

Mende o petycyi z Krakowa z licznemi podpisami, która użala się na nadużycia władz policyjnych i jej organów. Wydział proponuje oddać tę petycyę z alegatami panu ministrowi policyi w tym celu, ażeby sprawdzić i ocenił podane w nich nadużycia organów policyjnych w Krakowie, i w razie potrzeby kazał ukarać winnych. Wniosek ten przyjęto.

Nakoniec *Van der Strass* o 27 petycyach towarzystw gimnastycznych względem zaprowadzenia przymusowej nauki gimnastyki we wszystkich zakładach naukowych państwa. Oddano ministerstwu stanu do uwzględnienia.

Ostatnim przedmiotem porządku dziennego były dalsze obrady nad *nowelą do ustawy o należytościach* i izba przyjęła resztę artykułów tej noweli (od 10 — 13go) z małemi poprawkami podług wniosków wydziału.

Posiedzenie skończyło się o godzinie $^1/_2$ 3ciej.

Francya.

Paryż, 13. grudnia. Do *Jener. Kor. austr.* piszą z Paryża, iż książę Morny widział się spowodowany do objęcia roli pośrednika między rządem egipskim a p. Lesseps w sprawie kanału suezkiego. Zażądać miano w tym względzie współdziałania znanego deputowanego opozycyjnego p. Olivier, który jednak oświadczył, iż poprzednio porozumieć się musi ze swojem stronnictwem. Kwestya kanału suezkiego była zawsze uważana jako termometr przyjaźni z Anglią, jeżeli więc osoba tak wysoko stojąca, jak książę Morny, sprawę tę zagodzić się stara, to wnosić można, iż mocarstwa zachodnie zatargi między sobą nie myślą posunąć do ostateczności. Pomimo tego obiegają ciągle pogłoski o przymierzu francuzko-rosyjskiem, które Anglię zaczepić ma na wschodzie i w własnym domu; pogłoski te w kółkach wojskowych przybierają już nawet wyraźniejsze kształty. We Francyi południowej miało już przyjść do demonstracyi w tym duchu, a w miastach portowych usposobienie ma być bardzo ożywione.

Le Temps zamieścił korespondencyę z Londynu z dnia 7go grudnia, w której korespondent dziwi się nad wielką lekkomyślnością Francuzów. Niedawno, pisze on, o niczem nie mówiono, jeno o Polsce, każdy chciał jej nieść pomoc, i w tym celu żadna trudność nie zdawała się za wielką, żadna ofiara za ciężką. A dziś wielu ludzi we Francyi mówi o Polsce, jak gdyby już umarła, chociaż żyje i walczy. Natomiast mówią o Rosyi z największą czułością; zapomniano ironiczny ton jej depesz, zapomniano o ohydnem postępowaniu Murawiewa. Wszystko zwróciło się teraz przeciwko Anglii. Dlaczego? bo Anglia ośmieliła się być innego zdania, jak gabinet tuilleryjski co do następstw do prawdy podobnych kongresu. Zkądże to rozjątrzenie? Czyż to zaproszenie ma być rozkazem, jak skoro wyszło z Tuilleryi? Czyż rząd każdy, jeżeli mu ze strony innego rządu zrobiona będzie jaka propozycya, nie ma prawa żądać wyjaśnień, a ostatecznie przyjąć propozycyę, lub odmówić jej przyjęcia według własnego swego sposobu widzenia? Czyż pod względem skuteczności kongresu nie wolno mieć odmiennego zdania, i czyż odmienne to zdanie musi być koniecznie wypływem niechęci i nienawiści? Wolno wierzyć optymistom, że w skutek kongresu Austrya zrzecze się posiadania Wenecyi, Rosya posiadania Polski, Prusy Księstwa poznańskiego itd. Wolno wierzyć każdemu, że z takiej a takiej przyczyny, takie a nie inne wynikną skutki, wolno głosić każdemu, że wiara jest zbawieniem. Lecz z drugiej wolno też i tym, co nie wierzą, wyłuszczyć powody swej niewiary. Ten, co twierdzi, iż odmowa Anglii skutkiem jest tylko podłej zawiści, egoizmu i obelgą dla Francyi, dowieść wprzód powinien, iż axiom, „*że pokój wyniknie z kongresu*,“ tak jest pewny, jak ten, iż „*prosta droga najbliższa jest z jednego punktu do drugiego*.“ Dopóki zaś to dowiedzionem nie będzie, Anglia ma zawsze prawo zapytania się, na jakiej to zasadzie słuszności lub wolności nie wolno jej mieć w sprawie spornej innego zdania, jak rząd cesarski?

„Daremnie,“ pisze dalej korespondent, „stawiają obok odmowy Anglii mniemane przyzwolenia innych mocarstw, nad któremi to przyzwoleniami półurzędowe dzienniki tak mile się rozwodzą. Czyż mniemane te przyzwolenia nie zawierają tyle zastrzeżeń, iż właściwie są tylko odmowami różnie sformułowanemi? A któreż to mocarstwa bezwarunkowo przystąpiły do kongresu? Otóż te, co, jak słusznie *Times* zauważał, spodziewać się mogą, iż na nim co zyskają. Włochy, które wyciągają ręce po Wenecyę i Rzym; Hiszpania, która radaby odebrać Gibraltar itp. Tak, iż kongres, który zebrać się ma gwoli ustalenia pokoju, nie będzie niczem innem, jeno grą, w której każdy coś wygrać będzie chciał. Czyż dziwno, że gabinet Saint James po dokładnej rozwadze tylu sprzecznych interesów, tylu pretensyj, osądził, iż kongres na nic się nie przyda i gorszem będzie lekarstwem, niż sama choroba. Przyznać zaś potrzeba, iż smutny rezultat negocyacyj z Rosyą w sprawie polskiej, uleczyć powinien każdego od wiary w politykę optymistyczną.“

„Anglikom,“ mówi w końcu korespondent, „zarzucić istotnie można, iż zanadto wielką cześć oddają interesom materyalnym, że widzą jedynie fakta nie troszcząc się o zasady, że jako naród są zanadto egoistami. Lecz mają oni jeden tylko rodzaj egoizmu i namiętność przewyższenia wszystkie inne narody w bogactwie i handlu. Namiętność górowania wojną, którą Francuzom zarzuciłby można, niemniej jest egoistyczną, a daleko większe klęski za sobą pociąga.“

Królestwo Polskie.

Warszawa, 14. grudnia. *(Mianowania i dymisye.) Dziennik pow.* ogłasza następujące ukazy cesarskie:

Na przedstawienie Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem, Członka stałego rady stanu Królestwa, Leona Dembowskiego, najmiłościwiej mianujemy dyrektorem głównym prezydującym w komisyi rządowej wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

Do Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie wasze,

Dyrektora wydziału przemysłu i kunsztów w komisyi rządowej spraw wewnętrznych radzcę stanu Łuszczewskiego, rozkazujemy uwolnić zupełnie ze służby.

Do Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie wasze,

Dyrektora wydziału dochodów niestałych w komisyi rządowej przychodów i skarbu rzeczywistego radzcę stanu Muszyńskiego, rozkazujemy uwolnić zupełnie ze służby.

(podpisano) *Alexander.*
przez Cesarza i Króla.
Minister sekretarz stanu:
(podpisano) *Łeski.*

Dan w Carskiem Siele, dnia 19. listopada (1. grudnia) 1863.

Ten sam *Dzien. pow.* donosi dalej: *(Kontrybucya na duchowieństwo.)* Namiestnik Królestwa oznajmił radzie administracyjnej co następuje:

„Zważywszy że duchowieństwo wyznania rzymsko-katolickiego obrządku łacińskiego w Królestwie Polskiem nie przykłada się do uspokojenia ludności krajowej, ale raczej zachowaniem się swojem, utrzymuje ją w złem usposobieniu przeciw prawemu rządowi, że zatem słuszną jest rzeczą, aby z funduszów swoich zasilało środki dążące do przywrócenia publicznej spokojności w kraju, postanowiłem nałożyć na toż duchowieństwo na czas trwania stanu wojennego, kontrybucyę pieniężną według wyrażonych poniżej zasad pobierać się mającą.

I. Kontrybucya powyższa pobieraną być ma od duchowieństwa wyznania rzymsko-katolickiego obrządku łacińskiego w wysokości rocznej 12%.

a) od tego dochodu czystego w posiadaniu duchowieństwa będącego, od którego skarb Królestwa, podług poborczych etatów swoich, na rok 1864 zatwierdzonych, ma prawo pobierać podatek ofiary duchownej:

b) od funduszów przez duchowieństwo, ze skarbu Królestwa w gotowiźnie pobieranych, a to według etatów płatniczych na rok 1864 zatwierdzonych, z wyłączeniem następujących funduszów przeznaczonych:

1. dla akademii duchownej,
2. na seminarya,
3. na emerytów i demerytów,
4. na szkoły, szpitale i obligacye pobożne,
5. na restauracyę kościołów,
6. na przelewy do funduszu ogólno-religijnego do banku Polskiego,
7. na utrzymanie agenta przy legacyi cesarsko-rosyjskiej w Rzymie do spraw duchownych,
8. na prenumeratę pism religijnych,
9. na utrzymanie Instytutu św. Leonarda w Łowiczu,
10. na ekstraordynarya ogólne,
11. na opłatę procentów od kapitałów na kahałach lokowanych i przed rokiem 1831 spłaconych a w tymże roku zużytych.

II. Pobór kontrybucyi rozpoczynać się będzie od włącznie d. 20. grudnia (1. stycznia) 186$^3/_4$ r. a ustanie z końcem tego miesiąca w którym stan wojenny zniesionym zostanie.

III. Tenże pobór następować ma:

a) od dochodu wyżej w punkcie I. pod lit. a) wymienionego, w tych samych ratach, w których pobiera się ofiara duchowna i łącznie z tąż ofiarą:

b) od funduszów w tymże punkcie pod lit. b) wymienionych przez potrącenie kontrybucyi przy wypłacie.

IV. Jeżeli po zniesieniu stanu wojennego, okaże się, iż kontrybucya pobraną została i za czas po za to zniesienie sięgający, takowa licząc od upływu miesiąca w którym toż zniesienie nastąpi — obliczoną i przez kompensatę w należnościach skarbowych, zaległych lub bieżących, komu przypadać będzie — zwróconą być ma.

V. Pobranej kontrybucyi nadawać będzie przeznaczenie Namiestnik Królestwa, która z tego powodu oddzielnie kontrolowana być winna.“

Rada administracyjna dla wprowadzenia w wykonanie takowego postanowienia Namiestnika Królestwa wydała ze swej strony stosowne rozporządzenia komisyom rządowym wyznań religijnych i oświecenia publicznego tudzież przychodów i skarbu.

(Rozporządzenie passportowe.) W dalszym ciągu ogłoszeń w pismach publicznych, aby wszystkie paszporta zagraniczne podpisane przez dyrektora głównego spraw wewnętrznych Ostrowskiego były przedstawione do wydziału paszportowego dla poświadczenia podpisem moim i wyciśnięcia pieczęci okręgu korpusu żandarmów — podaje się do wiadomości, że osoby paszportami przez dyrektora głównego spraw wewnętrznych zaopatrzone, a nateraz za granicą znajdujące się mogą za takowemi tamże do ukończenia terminu w tymże oznaczonego pozostać i bez przeszkód do Królestwa po-

wrócić; gdyby jednakże komu wypadało przed ekspiracyą paszportu przybyć do kraju i wyrażone w tymże przejazdy nie były zużytkowane, w takim razie paszport ten już nadal służyć nie może i uważa sie za niebyły, jednakże za temiż mogą sie udawać do miejsc stałego swego zamieszkania w Królestwie po poprzednim poświadczeniu tutejszej policyi, jeżeli wydalają sie z Warszawy. —

Jenerał-major, *Trepow*.

(Wiadomości z prowincyi.) W końcu podaje jeszcze *Dzien. pow.* następujące wiadomości z prowincyi.

— *Z Lubelskiego.* W dniu 17. (29.) listopada przybyło do Nowej Aleksandyi 50 żandarmów-wieszających pod dowództwem Wagnera i uprowadziło z sobą dwóch mieszkańców Tomasza Doroznikowa i Pytosza, z których ostatniego za gminą w lesie powiesili. Z powziętych wiadomości od brata powieszonego okazuje się, że to był mieszkaniec wsi Trzebieniowa Michał Jurak. Ponieważ wkrótce w m. Opolu konsystować będzie sztab Archangelogradzkiego pułku piechoty, przeto polecono wyprowadzić na gruncie śledztwo wojenne, za jaki mianowicie czyn powieszono Juraka. Na mieszkańców Chodla nałożona będzie kara **1000** rs., za to, że dopuścili powiesić wśród siebie na rynku człowieka, — burmistrz zaś jeżeli się okaże być winnym, do surowej odpowiedzialności pociągniętym zostanie. W dniu zaś 18. (30.) listopada uprowadzono z Nowej Aleksandryi wójta gminy Krukowskiego.

Wyrokiem sądu wojennego polowego, podoficer Konstanty Blachowski, za zbiegostwo, skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie; wyrok ten wykonany został w **Włocławku** w dniu 22. listopada (4. grudnia) r. b.

(Najem domów dla wojska. — Konfiskata.) Z **Warszawy** pod dniem 7. grudnia piszą do *Osts. Ztg.* Ponieważ koszary, tudzież domy skonfiskowane i najęte nie wystarczają na pomieszczenie wojska w Warszawie, przeto rząd wynajmuje ciągle większe domy dla wojska; mianowicie poszukiwane są mieszkania obszerniejsze i związek ze sobą mające, stosowne do pomieszczenia razem kilku kompanii; że zaś rząd płaci z funduszu kwaterunkowego większe czynsze, jak osoby prywatne, a nadto właściciele domów najętych dla wojska pozbywają się odpowiedzialności za swoich czynszowników, przeto wielu z nich chętnie wynajmuje dla wojska swoje domy. Inaczej rzecz się ma z czynszownikami, którzy częstokroć w takich wypadkach w 14 dniach muszą wyprowadzać się gdzieindziej i płacić większe czynsze.

W innem miejscu tenże dziennik donosi, że *Ksawery Schlenker*, najstarszy z kupców warszawskich, były członek rady stanu, padł ofiarą teraźniejszych wypadków. Skazany na deportacyę, chciał uniknąć tego losu przez wydalenie się za granicę. Listami gończemi wezwano go, aby się stawił do 3go b. m. Gdy jednak tego nie uczynił, majątek jego ma być skofiskowany, i już dnia 8go b. m. policya zamknęła i opieczętowała sklep; starto napis firmy, a tablicę, na której był umieszczony, powleczono czarną farbą.

Rosya.

Petersburg, 7. grudnia. *(Zawieszenie wypłat banku cesarskiego.)* Stosunki finansowe rosyjskie zwracają teraz na siebie w wysokim stopniu uwagę publiczną. Pragnąc podnieść kurs biletów bankowych rosyjskich, rząd w miesiącu maju **1862** roku polecił wymianę ich na imperyały. W tym celu zawarto w Anglii pożyczkę na 15 milionów funtów szterlingów. Jakoż kurs biletów w istocie znacznie się podniósł. Popyt na złoto w obec wypadków w Polsce tak się jednak powiększył, iż bank cesarski w roku bieżącym zmuszony był do zaprzestania wymiany biletów na złoto i od dnia 6go sierpnia b. r. tylko srebrem je wypłacał. Lecz i to na nic się nie przydało, kurs biletów bankowych spadł wnet o 10 procent. Teraz rząd widział się spowodowany do zupełnego zaprzestania wymiany biletów bankowych na srebro lub złoto. Łatwo wystawić sobie można, ile krok podobny przestraszył giełdę i stan handlowy.

Petersburg, 8. grudnia. *(Pojmanie dwóch żandarmów polskich.) Kuryer wileński* pisze, że z rozporządzenia władzy powiatu Łomżyńskiego gubernii Augustowskiej wysłany był na zwiady w okolice m. Sokoły praporszczyk Ochondżanów z kilkoma kozakami. W karczmie wsi Bruszewa Ochondżanów przyaresztował dwóch żandarmów wieszających: Jana Konopkę ze wsi Osy-Gąsnuk i Jana Kuleszę ze wsi Bruszewa. Przyaresztowanie to dokonanem zostało pomimo małej liczby kozaków i obecności w karczmie mieszkańców miejscowych, sprzyjających powstaniu. Nazajutrz mieszkańcy m. Sokoły przyszli do tamecznego naczelnika wojennego porucznika Szupty z podziękowaniem za przyaresztowanie dwóch zbrodniarzy, z których Konopka znany był jako człowiek, który powiesił dziesięć niewinnych ofiar. Oba przestępcy znajdują się teraz pod strażą w m. Białymstoku i oddani są pod sąd wojenny. Jenerał Murawiew za tę skuteczną czynność p. Ochondżanowa przeznaczył mu gratyfikacyą w kwocie rs. 150 jednorazowie, a podoficerowi kozackiemu i dwom żydom, którzy znajdowali się przy pomienionym oficerze, po rubli 50 każdemu.

(Zniesienie kościoła rzymsko-katolickiego.) W Kijowskiej *Gazecie uniwersyteckiej* ogłoszony został protokół rady uniwersytetu, którym zdecydowano prosić o wstawienie się kuratora okręgu naukowego, względem zniesienia uniwersyteckiego kościoła rzymsko-katolickiego, tak dla tego że po zwinięciu etatu profesora teologii wyznania rzymsko-katolickiego, kościoł ten pozostaje bez proboszcza, jako też i dla tego, że istnienie jego nie jest już koniecznem w obecnym czasie. Liczba studentów tego wyznania stale się zmniejsza i prawdopodobnie, zmniejszy się jeszcze bardziej z ostateczną organizacyą uniwersytetu St. Petersburgskiego i otwarciem nowego uniwersytetu w Odessie. Dla tego studenci-katolicy mogą chodzić do ogólnych kościołów miejskich; w gmachach zaś uniwersytetu otworzy się pomieszczenie celem urządzenia jego zakładów naukowo-pomocniczych. Co się tyczy cerkwi prawosławnej, to takowa niezbędną już jest z tej przyczyny, że mieszkający w uniwersytecie, z powodu swej znacznej liczby, stanowią odzielną parafię.

Kronika.

(Posiedzenie rady miejskiej) odbędzie dnia dzisiejszego o godzinie 6ej wieczorem w sali ratuszowej z następującym porządkiem dziennym: Projekt do reformy w sposobie wykonywania miejskiego prawa propinacyi, a jeśliby ten przedmiot dla trwających jeszcze obrad sekcyjnych niemógł być podanym do uchwały, wejdą natomiast następujące sprawy: 1) Asygnata przypadającej na gminę należytości za restauracyę plebanii Ś. Pietnic. Sprawozdawca radny p. Schmidt. 2) Asygnata należytości za restauracyę kościoła i plebanii gr kat. śś. Piotra i Pawła. Sprawozdawca radny ks. kan. Szeligowski. 3) Wniosek sekcyi I. o udzielenie rocznej subwencyi funduszowi ochronek chrześc. małych dzieci i niemowląt. Sprawozdawca radny p. Adamski. 4) Uchwała sekcyi I. względem udzielenia drzewa opalowego izraelickiej ochronie małych dzieci. Sprawozdawca radny p. dr. Landesberger. 5) Asygnata należytości za roboty blacharskie przez p. A. Bratkowskiego uskutecznione. Sprawozdawca radny p. Aug. Schumann. 6) Podania Towarzystwa ś. Wincentego a Paulo. Stowarzyszenia kat. czeladzi rzemieślniczej i dyrekcyi zakładu dla ciemnych o zasiłek drzewa opałowego. 7) Podanie zgromadzenia Sióstr Opatrzności w przedmiocie nowej ochronki dla dzieci. 8) Podanie kandydatów o stypendyum miejskie w szkole ogrodników. Sprawozdawca radny pan Adamski. 9) Wniosek sekcyi I. o asygnatę na 65 sągów drzewa opałowego dla ubogich. Sprawozdawca radny p. Iskierski. 10) Uchwała sekcyi I. w sprawie ks kooperatora gr. kat. kościoła śś. Piotra i Pawła. Sprawozdawca radny p. dr. Orzechowicz. 11) Prośba Antoniego Księskiego, byłego dyurnisty magistratu o zapomogę na rok **1864**. 12) Prośby sierót po urzędniku magistratu Alexandrze Sienkiewiczu i Franciszki Prohaska wdowy po ogrodniku miejskim o wyznaczenie daru z łaski na utrzymanie. Sprawozdawca radny p. dr. Gnoiński. 13) Sprawozdanie komisyi administracyjnej dochodów niestałych z wynikłości obrotu majątkowego w ostatnim kwartale roku adm. **1863**. Sprawozdawca radny pan dr. Madeyski. 14) Prośby Alojzego Bielańskiego, Ignacego Birnsteina, Ignacego Boznańskiego i Leona Koczarkiewicza o udzielenie obywatelstwa. Sprawozdawca radny p. Jabłoński.

(Aresztowanie.) Przy rewizyi policyjnej przedsięwziętej w pewnym domu d. 15. b. m. aresztowano osobę zajmującą się werbowaniem do powstania.

(Eksces.) Dnia **14.** b. m. przed północą, patrol policyjny aresztował człowieka pijanego, którego jednak tłum ludzi oswobodził przemocą. Wykryto już głównego naczelnika tego ekscesu i rozpoczęto przeciw niemu kroki sądowe.

(Kolej ze Lwowa do Czerniowiec.) Czterej angielscy inżynierowie spółki Sapieha et Brasscy odjechali 11. b. m. ze Lwowa na Wiedeń do Londynu. W czasie nad podziw krótkim, bo w ciągu **3** miesięcy, inżynierowie ukończyli prace przygotowawcze, co głównie ułatwia im tegoroczna, nadzwyczaj łagodna zima. Projekt został wypracowany, a szczegóły tegoż będe wykończone w Anglii. Inżynierowie wyrazili nadzieję, że z początkiem wiosny wezmą się znowu do tej pracy.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 16. grudnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy (83 ℔) 2 zł. 76 c.; żyta (79 ℔) 1 zł. 50 c.; jęczmienia (65 ℔) 1 zł. 21 c.; owsa (44 ℔) 1 zł. 21 c.; hreczki 1 zł. 75 c., soczewicy 2 zł. 50 c., kartofli 52 c.; cetnar siana 1 zł. 45 c., okłotów 69 c.; sąg drzewa bukowego 9 zł. 50 c., sosnowego 7 zł. 50 c. w. a.

Stanisławów, 4. grudnia. W drugiej połowie z. m. były na targach w obwodach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:											
	Bohorodczany		Buczacz		Halicz		Nadworna		Stanisławów		Tłumacz	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluta austryacka											
Mec pszenicy . . .	2	40	2	15	2	40	2	50	2	90	2	.
„ żyta . . .	1	40	1	10	1	40	1	60	1	50	1	20
„ jęczmienia .	1	20	.	65	1	.	1	.	1	17	.	80
„ owsa . . .	.	60	.	60	.	80	.	80	.	80	.	50
„ hreczki . .	.	.	1	.	.	.	3	20	.	.	1	25
„ kukurudzy .	1	40	.	95	1	20	1	30	1	45	1	.
„ ziemniaków .	.	50	.	35	.	50	.	60	.	60	.	45
Cetnar siana . . .	1	.	.	70	.	.	1	60	1	20	1	.
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	5	.	6	.	5	.	5	.	6	50	5	50
„ „ miękkiego	3	.	5	.	3	.	4	.	3	50	4	50
Funt mięsa wołowego	.	8	.	10	.	10	.	8	.	10	.	12
Mas okowity . . .	.	60	.	28	.	44	.	85	.	65	.	27

Wiedeń, 14. grudniu. *(Targ wiedeński na woły.)* Na dzisiejszym targu było 1011 wołów węgierskich, 922 galicyjskich i 790 krajowych. Z tego przedano na potrzebę miejscowę 1762 sztuk, na prowincyę 555, po za obrębem targu 56 sztuk. Za sztukę ważącą 500 do 670 ℔, płacono 115 do 170 zł., za cetnar 21 zł. 50 c. do 27 zł.

Ostatnia poczta.

B e r l i n, 15. grudnia. Projekt adresu komisyi pożyczkowej został wydrukowany. Tenże odnosi się do uchwały izby z 2. grudnia i przypomina, że armii pruskiej w Księstwach idzie o honor oręża. Wpływ zjazdu ołomunieckiego na wewnętrzne stosunki Prus i potęgę Niemiec skończy się dopiero z oswobodzeniem Księstw. Według systemu ministerstwa musimy się obawiać, że w jego ręku środki żądane nie będą użyte w interesie Księstw i Niemiec, a nie na pożytek korony i kraju. Prawo Księstw schodzi się z prawem dziedzictwa Augustenburgów. Upraszamy Waszą król. Mość odstąpić od traktatu londyńskiego, uznać dziedzicznego Księcia Augustenbugskiego Księciem Szlezwicko-Holsztyńskim, i wpłynąć na to, aby związek udzielił mu skutecznej pomocy do objęcia w posiadanie i oswobodzenia jego krajów dziedzicznych.

H a m b u r g, 15. grudnia. Według niezawodnych doniesień z Kopenhagi, rząd duński w obec nacisku wielkich mocarstw na popieranie żądań związku, prawdopodobnie zaproponuje, aby cały spór był przedłożony konferencyi trzech głównych mocarstw z wyłączeniem mocarstw interesowanych Austryi, Prus i Danii, do polubownego rozsądzenia i wyjaśnienia. Aż do wydania wyroku ma być zawieszone z jednej strony wykonanie ustawy zasadniczej z 18. listopada, z drugiej zaś strony przedsiębranie środków przymusowych związku.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. grudnia 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'''				
7. god. zrana	327.17	-- 2.3	81.4	półn.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.13	— 0.8	79.0	zachchodni „	„
10.god.wiecz.	326.46	— 3.2	87.2	„ „	pogoda

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. grudnia.

Hotel George: PP.: Bielski Juliusz, z Rychcic. — Hr. Kalinowski Wł., z Bakowic. — Arciński Wiktor, z Polski. — Hr. Zamojski Stefan, z Wysocka.

Hotel europejski: Ustrzycki Włodz., z Zamiechowa.

Hotel angielski: Hield Maxm., z Uladówki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. grudnia.

PP.: Lewicki Władysław, do Krakowa. — Błażewski Hironim, do Paniowic. — Chmieliński Józef, do Helenkowa.

T E A T R.

Dziś teatr niemiecki: „**Marie von Medicis.**" komedya w 4 aktach.

Kurs lwowski.

Dnia 16. grudnia.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski . . .	wal. austr.	5	55	5	61
Dukat cesarski	„ „	5	57	5	62
Półimperyał zł. rosyjski .	„ „	9	54	9	67
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	83	1	85
Talar pruski	„ „	1	76	1	79
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	–	—	–	–
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	73	25	74	—
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	76	91	77	67
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	10	71	93
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	—	80	75
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	197	33	199	17

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 16. grudnia.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	73	40
5% pożyczka narodowa	80	25
Losy z 1860 roku	93	30
Akcye banku wiedeńskiego	787	—
„ „ kredytowego	185	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	117	30
Dukat pojedyńczy	5	63
Srebro	117	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 14. grudnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	69.20	69.40
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	96.30	96.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.90	81.—
od kwiet. do paźd. po 5%	80.70	80.80
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	73.80	74.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5% .	73.90	74.20
dtto. po 4½%	65.25	65.75
dtto. „ 4%	58.—	58.50
dtto. „ 3%	43.50	43.75
dtto. „ 2½%	37.—	38.50
dtto. „ 1%	14.80	14.90
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	143.—	144.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów . . .	139.50	140.50
Przez. do wyl. z r. 1854	92.—	92.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	93.05	93.15
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	94.40	94.60
Renty Como po 42 lir. aust.	18.25	18.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	70.—	70.50
„ „ 4½%	64.75	65.25
„ „ 4%	57.50	58.—
„ „ 3½%	50.50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ „ 2½%	58.50	59.50
„ „ 2¼%	52.—	53.—
„ „ 2%	47.—	48.—
„ „ 1¾%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ „ 4½%	67.25	67.75
„ „ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi .	87.50	88.—
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.25
Czech	91.—	—.—
Morawii	91.—	—.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.25	87.50
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	75.40	75.80

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem. . .	73.—	73.50
Kroacyi i Slawonii	74.50	75.—
Galicyi	71.50	72.—
Siedmiogrodu . .	72.25	73.25
Bukowina	71.—	71.50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	72.50	73.—
Lomb. wen. poż. z r. 1859	93.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	58.50	59.—
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	58.50	59.—
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	29.—	30.—
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł. . . .	27.—	—.—
„ 2½% „ 100 „ . . .	22.50	—.—
„ 2¼% „ 100 „ . . .	20.25	—.—
„ 2% „ 100 „ . . .	18.—	—.—
„ 1¾% „ 100 „ . . .	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego . . .	785.—	787.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	184.60	184 80
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	651.—	653.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1728.—	1730.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	184.75	185 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	139.—	140.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	128.—	128.25
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	250.—	251.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	198.50	199.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	80.—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	695.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	223.—	226.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	130.—	135.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. . . .	425.—	426.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	231.—	233.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	392.—	394.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	395.—	398.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a. . . .	262.—	265.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	155.25	155.75

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.50	103.—
przeznaczone do los. po 5% . .	90.—	90.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5% .	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5% . .	85.80	86.—
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	73.—	73.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a. . . .	91.50	92.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	86.50	87.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	119.—	119.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	120.50	121.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	87.—	87.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł. . . .	89.—	90.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	96.—	96.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.50	78.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł. . . .	99.—	99.50

6. Losy.

	pien.	towar. (za sztukę.)
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	140.—	140.20
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	89.50	90.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	112.—	114.—
„ „ po 50 zł. m. k.	52.—	52.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	32.75	33.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	97.—	97.50
Salma „ 40 „ „	35.50	36.—
Palfiego „ 40 „ „	33.50	34.—
Clarego „ 40 „ „	32.25	32.75
St. Genois „ 40 „ „	33.50	34.—
Windischgrätza 20 zł. „	19 50	20.—
Waldsteina 20 „	20.—	20.50
Keglevicha 10 „	15.—	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	99.75	100.—
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal. . .	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	100.25	100.25
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B. . .	88.50	88 50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt. . .	117.75	117.75
Lugdun za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	46.40	46.40
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a .	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a. .	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men. . . .	5.63	5.65
dtto. pełnej wagi . .	5.63	5.65
Korona	16.20	16.25
20frankówka	9.42	9.44
Rosyjski imperyał . . .	9.75	9.80
Talar związkowy . . .	1.77	1.78
Srebro	118.25	118.50

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.